

Datum
2021-09-08
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
FSN-2021-2256

Yttrande

Till
Kulturnämnden

Remiss gällande Biblioteksplan 2022–2027 KN-2021-1258

Funktionsstödsnämnden lämnar följande yttrande:

Sammanfattning

Funktionsstödsnämnden ser övergripande positivt på förslag till Biblioteksplan 2022–2027, men framför i sitt yttrande synpunkter om behovet av förstärkt tillgänglighetsperspektiv utifrån principen om universell utformning.

Yttrande

Det är positivt att biblioteksplanen anger barn och unga samt personer med funktionsnedsättning som särskilt prioriterade målgrupper och att arbetsgången kring framtagandet av biblioteksplanen genomströms av barnkonventionen och tillgänglighetsperspektivet.

Tillgänglighet innebär att samhället utformas för att så många som möjligt ska kunna använda och ta del av det. Tillgänglighet som begrepp används för att beskriva hur pass väl en verksamhet, plats eller lokal fungerar för människor med funktionsnedsättning. För att en miljö ska vara tillgänglig för personer med funktionsnedsättning behöver flera aspekter beaktas. Detta innefattar lokalernas fysiska utformning, men även främjandet av den kognitiva tillgängligheten såsom ljussättning, ljudnivå och möblering. Likaså behövs en tillgänglig kommunikation som säkrar tillgången till information och ett bra bemötande.

- Den **fysiska tillgängligheten** behöver säkra att miljön är fysiskt utformad så att alla kan komma in och ta sig runt i lokalen.
- Den **kommunikativa tillgängligheten** innebär att det ska finnas tolkar, teleslingor, god belysning och akustik när behov finns. Internetsidor ska vara utformade så att de är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.
- Den **informativa tillgängligheten** handlar om att alla ska kunna ta del av information av olika slag. Tryckt och digital information ska ha en tydlig utformning och vid behov finnas tillgänglig i alternativ form, exempelvis som läst text eller i punktskrift.

- Med **psykosocial tillgänglighet** menas att negativa attityder och dåligt bemötande inte ska vara ett hinder i kontakten mellan människor.

Sammantaget är kraven på tillgänglighet, ökad kunskap om målgruppen och tillgång till individuellt stöd, förutsättningar för att personer med funktionsnedsättning i praktiken ska inkluderas i den lokala biblioteksplanen.

Funktionsstödsnämnden bedömer att det är positivt att det av planen framgår att tillgänglighetsperspektivet, brukarinflytande och samverkan ska genomsyra hela verksamheten, från tillgänglig läsning, information och förmedling, till biblioteksrummets och programverksamhetens fysiska och digitala utförande. Funktionsstödsnämnden saknar dock perspektivet om universell utformning som är ett av arbetssätten som krävs för att nå det nationella målet för funktionshinderpolitiken. Genom att arbeta med universell utformning minskar riskerna att skapa nya brister i tillgängligheten. I takt med att vi identifierar och tar bort brister i samhället, kommer behovet av individuella stödåtgärder/anpassningar delvis att minska. Principen om universell utformning bör därför lyftas fram och utgöra en grund för att skapa en alltigenom tillgänglig biblioteksverksamhet som gynnar alla.

Funktionsstödsnämnden vill även understryka att personer med funktionsnedsättning generellt sett har sämre förutsättningar och möjligheter att ta del av och nyttja samhällets digitala tjänster. Det är därför särskilt angeläget att säkerställa att det finns alternativ till digitala tjänster, att de digitala tjänster som erbjuds är tillgängliga och användarvänliga samt att möjligheten att få stöd att använda dessa säkras.

Ordförande

.....
Roko Kursar (L)
.....

Nämndsekreterare

.....
Jesper Salö
.....